

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2014/57/EÚ**zo 16. apríla 2014****o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 83 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Integrovaný a účinný finančný trh a väčšia dôvera investorov si vyžaduje integritu trhu. Hladké fungovanie trhov s cennými papiermi a dôvera verejnosti v trhy sú nevyhnutnou podmienkou hospodárskeho rastu a blahobytu. Zneužívanie trhu poškodzuje integritu finančných trhov a dôveru verejnosti v cenné papiere, deriváty a referenčné hodnoty.
- (2) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES ⁽⁴⁾ sa doplnil a aktualizoval právny rámec Únie na ochranu integrity trhu. Vyžaduje sa v nej tiež, aby členské štáty zaručili, že príslušné orgány majú právomoci odhaľovať a vyšetrovať zneužívanie trhu. Bez toho, aby tým bolo dotknuté právo členských štátov ukladať trestné sankcie, sa v smernici 2003/6/ES takisto požaduje, aby členské štáty zabezpečili, že možno prijať primerané správne opatrenia voči osobám zodpovedným za porušenie vnútroštátnych právnych predpisov, ktorými sa vykonáva táto smernica, alebo im uložiť správne sankcie.
- (3) V správe z 25. februára 2009 skupiny na vysokej úrovni pre finančný dohľad v EÚ, ktorej predsedal Jacques de Larosière (ďalej len „skupina Jacquesa de Larosière“), sa odporučilo, aby sa spoľahlivý obozretný rámec pre hospodárenie a podnikanie vo finančnom sektore opieral o silné režimy dohľadu a sankcionovania. So zreteľom na tento cieľ sa skupina Jacquesa de Larosière domnievala, že orgány dohľadu musia mať dostatočné právomoci konať a že by mali existovať rovnocenné, silné a odstrašujúce sankčné režimy pre všetky finančné trestné činy – sankcie, ktoré by sa mali účinne presadzovať, aby sa zachovala integrita trhu. Skupina Jacquesa de Larosière dospela k záveru, že sankčné režimy členských štátov sú všeobecne slabé a rôznorodé.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 161, 7.6.2012, s. 3.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 181, 21.6.2012, s. 64.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu zo 4. februára 2014 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady zo 14. apríla 2014.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES z 28. januára 2003 o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu) (Ú. v. EÚ L 96, 12.4.2003, s. 16).

- (4) Dobre fungujúci právny rámec týkajúci sa zneužívania trhu si vyžaduje účinné presadzovanie. Hodnotenie vnútroštátnych systémov správnych sankcií podľa smernice 2003/6/ES ukázalo, že nie všetky príslušné vnútroštátne orgány mali k dispozícii celú sústavu právomocí na zaručenie primeraných sankcií ako odpovede na zneužívanie trhu. Zistilo sa najmä, že nie všetky členské štáty stanovili peňažné správne sankcie za obchodovanie s využitím dôverných informácií a manipuláciu s trhom a že výška sankcií bola v jednotlivých členských štátoch veľmi odlišná. Preto bolo potrebné, aby nový legislatívny akt zabezpečil spoločné minimálne pravidlá v celej Únii.
- (5) Prijatie správnych sankcií členskými štátmi sa doteraz ukázalo ako nedostatočné na zaručenie dodržiavania pravidiel predchádzania zneužívaniu trhu a boja proti nemu.
- (6) Je nevyhnutné, aby sa dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa zneužívania trhu posilnilo dostupnosťou trestných sankcií, ktoré vyjadrujú silnejšiu formu spoločenského nesúhlasu v porovnaní so správnymi sankciami. Ustanovenie aspoň závažných foriem zneužívania trhu za trestný čin vymedzuje jasné hranice pre druhy konania, ktoré sa považujú za osobitne neprijateľné, a vysielá verejnosti a potenciálnym páchatelom signál, že príslušné orgány berú takéto konanie veľmi vážne.
- (7) Nie všetky členské štáty ustanovili trestné sankcie za niektoré druhy závažných porušení vnútroštátneho práva, ktorým sa vykonáva smernica 2003/6/ES. Rôzne prístupy členských štátov oslabujú jednotnosť podmienok fungovania na vnútornom trhu a môžu motivovať ľudí na to, aby zneužívali trh v členských štátoch, ktoré za tieto činy nemajú stanovené trestné sankcie. Okrem toho sa doteraz na úrovni Únie nedospelo k zhode v tom, ktoré konanie sa považuje za závažné porušenie pravidiel týkajúcich sa zneužívania trhu. Preto by sa mali stanoviť minimálne pravidlá v súvislosti s vymedzením trestných činov spáchaných fyzickými osobami, zodpovednosti právnických osôb a príslušných trestných sankcií. Spoločné minimálne pravidlá by takisto umožnili využívať účinnejšie metódy vyšetrovania a umožnili účinnejšiu spoluprácu v rámci členských štátov a medzi nimi. Vzhľadom na následky finančnej krízy je zjavné, že manipulácia s trhom môže zapríčiniť rozsiahle škody s dosahom na životy miliónov ľudí. Škandál Libor, ktorý sa týkal vážneho prípadu manipulácie s referenčnými hodnotami, ukázal, že súvisiace problémy a medzery v zákonoch majú nepriaznivý vplyv na dôveru trhu a môžu mať za následok významné straty pre investorov a narušenie reálnej ekonomiky. Absencia spoločných režimov trestných sankcií v Únii poskytuje páchatelom trestnej činnosti na trhoch príležitosti na to, aby zneužívali menej prísne režimy v niektorých členských štátoch. Zavedenie trestných sankcií za zneužívanie trhu bude mať na potenciálnych páchatelov väčší odrádzajúci účinok.
- (8) Zavedenie trestných sankcií všetkými členskými štátmi aspoň za závažné skutky zneužívania trhu je preto nevyhnutné, aby sa zabezpečilo účinné vykonávanie politiky Únie v oblasti boja proti zneužívaniu trhu.
- (9) S cieľom zosúladiť rozsah pôsobnosti tejto smernice s rozsahom pôsobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014⁽¹⁾ by sa malo z tejto smernice vyňať obchodovanie s vlastnými akciami v rámci programov spätného výkupu, obchodovanie s cennými papiermi alebo pridruženými nástrojmi v záujme stabilizácie cenných papierov, transakcie, pokyny alebo konanie pri uskutočňovaní menovej a devízovej politiky či politiky riadenia verejného dlhu, činnosti týkajúce sa emisných kvót pri vykonávaní politiky Únie v oblasti klímy a činnosti uskutočňované v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky Únie a spoločnej rybárskej politiky Únie.
- (10) Členské štáty by mali mať povinnosť ustanoviť, že aspoň závažné prípady obchodovania s využitím dôverných informácií, manipulácia s trhom a neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií predstavujú trestný čin, ak sa spáchajú úmyselne.
- (11) Na účely tejto smernice by sa obchodovanie s využitím dôverných informácií a neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií malo považovať za závažné, ak vplyv na integritu trhu, skutočný alebo potenciálny súvisiaci zisk či zamedzenie straty, úroveň poškodenia trhu alebo celkovú hodnotu obchodovaných finančných nástrojov je vysoký. Ďalšie okolnosti, ktoré by sa mohli brať do úvahy, sú napríklad prípady, ak bol trestný čin spáchaný v rámci zločineckej skupiny alebo ak podozrivá či obžalovaná osoba už spáchala takýto trestný čin predtým.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/172/ES (pozri stranu 1 tohto úradného vestníka).

- (12) Na účely tejto smernice by sa manipulácia s trhom mala považovať za závažnú, ak je vplyv na integritu trhu, skutočný alebo potenciálny súvisiaci zisk alebo zamedzenú stratu, na úroveň poškodenia trhu, úroveň zmeny hodnoty finančného nástroja, spotovú zmluvu týkajúcu sa komodít alebo na výšku pôvodne použitých finančných prostriedkov vysoký alebo keď manipuláciu vykoná osoba zamestnaná alebo pracujúca vo finančnom sektore alebo v orgáne dohľadu, alebo v regulačnom orgáne.
- (13) Vzhľadom na nepriaznivé účinky, ktoré má pokus o obchodovanie s využitím dôverných informácií a manipuláciu s trhom na integritu finančných trhov a dôveru investorov v tieto trhy, tieto formy konania by sa mali takisto trestať ako trestný čin.
- (14) V tejto smernici by sa mala členským štátom uložiť povinnosť stanoviť vo svojom vnútroštátnom práve trestné sankcie za obchodovanie s využitím dôverných informácií, manipuláciu s trhom a neoprávnené sprístupnenie dôverných informácií, na ktoré sa táto smernica vzťahuje. Touto smernicou by sa nemali ukladať žiadne povinnosti, čo sa týka uplatňovania takýchto sankcií ani akéhokoľvek iného dostupného systému presadzovania práva v jednotlivých prípadoch.
- (15) Touto smernicou by sa od členských štátov malo takisto vyžadovať, aby zaručili, že podnecovanie na tieto trestné činy, ako aj ich napomáhanie a navádzanie na ne sú takisto trestné.
- (16) Na to, aby boli sankcie za trestné činy uvádzané v tejto smernici účinné a odrádzajúce, mala by sa v tejto smernici stanoviť dolná hranica maximálnej dĺžky odňatia slobody.
- (17) Táto smernica by sa mala uplatňovať so zreteľom na právny rámec ustanovený nariadením (EÚ) č. 596/2014 a na jeho vykonávacie opatrenia.
- (18) S cieľom zaručiť účinné vykonávanie európskej politiky na zabezpečenie integrity finančných trhov stanovenej v nariadení (EÚ) č. 596/2014 by členské štáty mali rozšíriť zodpovednosť za trestné činy ustanovené v tejto smernici na právnické osoby, a to prostredníctvom zavedenia trestných a iných ako trestných sankcií alebo iných opatrení, ktoré sú účinné, primerané a odrádzajúce, ako sú napríklad sankcie a opatrenia stanovené v nariadení (EÚ) č. 596/2014. Tieto sankcie alebo iné opatrenia môžu zahŕňať zverejnenie konečného rozhodnutia o sankcii vrátane totožnosti zodpovednej právnickej osoby s prihliadnutím na základné práva, zásadu proporcionality a riziko pre stabilitu finančných trhov a na prebiehajúce vyšetrovanie. Členské štáty by mali v prípadoch, keď je to náležité a keď vnútroštátne právo ustanovuje trestnú zodpovednosť právnických osôb, rozšíriť túto trestnú zodpovednosť podľa vnútroštátneho práva za trestné činy ustanovené v tejto smernici. Táto smernica by nemala brániť členským štátom zverejňovať konečné rozhodnutia o zodpovednosti alebo sankciách.
- (19) Členské štáty by mali prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby orgány presadzovania práva, justičné orgány a iné príslušné orgány zodpovedné za vyšetrovanie alebo stíhanie trestných činov uvedených v tejto smernici mohli využívať účinné vyšetrovacie nástroje. Používanie takýchto nástrojov v súlade s vnútroštátnym právom by malo byť primerané povahe a závažnosti vyšetrovaných trestných činov, pričom sa prihliada okrem iného na zásadu proporcionality.
- (20) Keďže v tejto smernici sa ustanovujú minimálne pravidlá, členské štáty môžu prijať alebo zachovať prísnejšie trestnoprávne predpisy týkajúce sa zneužívania trhu.
- (21) Členské štáty môžu napríklad stanoviť, že manipulácia s trhom spáchaná z nepozornosti alebo závažnej nebanlivosti predstavuje trestný čin.
- (22) Povinnosti členských štátov uvedené v tejto smernici ustanoviť vo svojom vnútroštátnom práve sankcie pre fyzické osoby a právnické osoby nevynímajú členské štáty z povinnosti ustanoviť vo vnútroštátnom práve správne sankcie a iné opatrenia za porušenia uvedené v nariadení (EÚ) č. 596/2014, ak sa v súlade s nariadením (EÚ) č. 596/2014 nerozhodli, že za takéto porušenia ustanovia vo svojom vnútroštátnom práve len trestné sankcie.

- (23) Rozsah pôsobnosti tejto smernice je stanovený tak, aby dopĺňal a zabezpečoval účinné vykonávanie nariadenia (EÚ) č. 596/2014. Kým trestné činy by mali byť podľa tejto smernice trestané, keď sa spáchajú úmyselne, a aspoň v závažných prípadoch, sankcie za porušenie nariadenia (EÚ) č. 596/2014 si nevyžadujú, aby sa úmysel preukázal alebo aby boli kvalifikované ako vážne. Pri uplatňovaní vnútroštátneho práva, ktorým sa táto smernica transponuje, by členské štáty mali zabezpečiť, aby zavedenie trestných sankcií za trestné činy v súlade s touto smernicou a správnych sankcií v súlade s nariadením (EÚ) č. 596/2014 nevedlo k porušeniu zásady *ne bis in idem*.
- (24) Bez toho, aby boli dotknuté všeobecné pravidlá vnútroštátneho trestného práva o uplatňovaní a výkone trestov v súlade s konkrétnymi okolnosťami v každom jednotlivom prípade, ukládanie sankcií by malo byť proporcionálne pri zohľadnení dosiahnutých ziskov alebo strát, ktorým zodpovedné osoby predišli, ako aj škody spôsobenej iným osobám v dôsledku trestného činu, a kde je to vhodné, aj poškodenia fungovania trhov alebo hospodárstva v širšom zmysle.
- (25) Keďže cieľ tejto smernice, a to zabezpečenie dostupnosti trestných sankcií aspoň za najzávažnejšie skutky zneužívania trhu v celej únii, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tejto smernice ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii (ZEU). V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (26) Zvýšené cezhraničné činnosti si vyžadujú účinnú a efektívnu spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi, ktoré sú zodpovedné za vyšetrowanie a stíhanie trestných činov zneužívania trhu. Organizácia a kompetencie týchto vnútroštátnych orgánov v jednotlivých členských štátoch by ich spolupráci nemali brániť.
- (27) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) tak, ako je to uznané v ZEU. Konkrétne by sa pri jej uplatňovaní malo riadne dodržiavať právo na ochranu osobných údajov (článok 8), na slobodu prejavu a informácií (článok 11), na slobodu podnikania (článok 16), právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces (článok 47), prezumpcia nevinu a právo na obhajobu (článok 48), zásady zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov (článok 49) a právo nebyť stíhaný alebo potrestaný v trestnom konaní dvakrát za ten istý trestný čin (článok 50).
- (28) Pri vykonávaní tejto smernice by členské štáty mali zaručiť procesné práva podozrivých alebo obvinených osôb v trestnom konaní. Ich povinnosti vyplývajúce z tejto smernice sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté ich povinnosti vyplývajúce z práva Únie o procesných právach v trestnom konaní. Žiadne ustanovenie tejto smernice nemá za cieľ obmedzovanie slobody tlače alebo slobody prejavu v médiách, keďže sú zaručené v únii a v členských štátoch, najmä podľa článku 11 charty a podľa iných relevantných ustanovení. Toto by sa malo zdôrazniť najmä v súvislosti so zverejňovaním dôverných informácií v súlade s ustanoveniami o takomto zverejňovaní v tejto smernici.
- (29) Bez toho, aby bol dotknutý článok 4 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pokiaľ ide o priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), sa Spojené kráľovstvo nezúčastní na prijímaní tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.
- (30) V súlade s článkami 1, 2, 3 a 4 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska, pokiaľ ide o priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, Írsko oznámilo svoje želanie podieľať sa na prijatí a uplatňovaní tejto smernice.
- (31) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

(32) Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov vydal stanovisko 10. februára 2012 ⁽¹⁾,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica ustanovuje minimálne pravidlá pre trestné sankcie za obchodovanie s využitím dôverných informácií, neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií a manipuláciu s trhom s cieľom zabezpečiť v Únii integritu finančných trhov a zvýšiť ochranu investorov a dôveru v tieto trhy.

2. Táto smernica sa vzťahuje na:

- a) finančné nástroje prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu alebo tie, pre ktoré bola podaná žiadosť o prijatie na obchodovanie na regulovanom trhu;
- b) finančné nástroje obchodované v multilaterálnom obchodnom systéme (multilateral trading facility – MTF), prijaté na obchodovanie v MTF alebo tie, pre ktoré bola podaná žiadosť o prijatie na obchodovanie v MTF;
- c) finančné nástroje obchodované v rámci organizovaných obchodných systémov (OTF);
- d) finančné nástroje, ktoré sa neuvádzajú pod písmenami a), b) ani c) a ktorých cena alebo hodnota závisí od ceny alebo hodnoty finančného nástroja uvedeného pod uvedenými písmenami alebo má na ne vplyv, vrátane okrem iného swapov na úverové zlyhanie a rozdielových zmlúv.

Táto smernica sa uplatňuje aj na konanie alebo transakcie, a to vrátane ponúk, ktoré sa týkajú obchodovania s emisnými kvótami na aukčnej platforme, ktorá bola schválená ako regulovaný trh, alebo na takéto obchodovanie s inými draženými produktmi, ktoré sú na nich založené, vrátane toho, keď dražené produkty nie sú finančné nástroje, v súlade s nariadením Komisie (EÚ) č. 1031/2010 ⁽²⁾. Bez toho, aby tým boli dotknuté akékoľvek osobitné ustanovenia vzťahujúce sa na ponuky predložené v súvislosti s aukciou, každé požiadavky a ustanovenia v tejto smernici, ktoré sa týkajú pokynov na obchodovanie, sa vzťahujú na takéto ponuky.

3. Táto smernica sa neuplatňuje na:

- a) obchodovanie s vlastnými akciami v rámci programov spätného výkupu, ak sa takéto obchodovanie vykonáva v súlade s článkom 5 ods. 1, 2 a 3 nariadenia (EÚ) č. 596/2014;
- b) obchodovanie s cennými papiermi alebo pridruženými nástrojmi uvedené v článku 3 ods. 2 písm. a) a b) nariadenia (EÚ) č. 596/2014 v záujme stabilizácie cenných papierov, ak sa takéto obchodovanie vykonáva v súlade s článkom 5 ods. 4 a 5 uvedeného nariadenia;
- c) transakcie, pokyny alebo konanie pri uskutočňovaní menovej politiky, devízovej politiky alebo politiky riadenia verejného dlhu v súlade s článkom 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. 596/2014, transakcie, pokyny alebo konanie uskutočňované v súlade s článkom 6 ods. 2 uvedeného nariadenia, činnosti pri uskutočňovaní politiky Únie v oblasti klímy v súlade s článkom 6 ods. 3 uvedeného nariadenia alebo činnosti uskutočňované v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky Únie alebo spoločnej rybárskej politiky Únie v súlade s článkom 6 ods. 4 uvedeného nariadenia.

4. Článok 5 sa vzťahuje aj na:

- a) spotové zmluvy týkajúce sa komodít, ktoré nie sú veľkoobchodnými energetickými produktmi, keď transakcia, pokyn alebo konanie má vplyv na cenu alebo hodnotu finančného nástroja uvedeného v odseku 2 tohto článku;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 177, 20.6.2012, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 1031/2010 z 12. novembra 2010 o harmonizácii, správe a iných aspektoch obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov formou aukcie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 302, 18.11.2010, s. 1).

- b) druhy finančných nástrojov vrátane derivátových kontraktov alebo derivátových nástrojov na prenos kreditného rizika, keď transakcia, pokyn, ponuka alebo konanie má vplyv na cenu alebo hodnotu spotových zmlúv týkajúcich sa komodít, ak táto cena alebo hodnota závisí od ceny alebo hodnoty daných finančných nástrojov;
- c) konanie súvisiace s referenčnými hodnotami.

5. Táto smernica sa uplatňuje na každú transakciu, pokyn alebo konanie týkajúce sa všetkých finančných nástrojov uvedených v odsekoch 2 a 4 bez ohľadu na to, či sa táto transakcia, pokyn alebo konanie uskutočňujú, alebo neuskutočňujú na obchodnom mieste.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „finančný nástroj“ je akýkoľvek finančný nástroj vymedzený v článku 4 ods. 1 bode 15 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ ⁽¹⁾;
2. „spotová zmluva týkajúca sa komodít“ je spotová zmluva týkajúca sa komodít vymedzená v článku 3 ods. 1 bode 15 nariadenia (EÚ) č. 596/2014;
3. „program spätného výkupu“ je obchodovanie s vlastnými akciami v súlade s článkami 21 až 27 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/30/EÚ ⁽²⁾;
4. „dôverné informácie“ sú informácie v zmysle článku 7 ods. 1 až 4 nariadenia (EÚ) č. 596/2014;
5. „emisná kvóta“ je emisná kvóta opísaná v oddiele C bode 11 prílohy I k smernici 2014/65/EÚ;
6. „referenčná hodnota“ je referenčná hodnota vymedzená v článku 3 ods. 1 bode 29 nariadenia (EÚ) č. 596/2014;
7. „uznaný trhový postup“ je osobitný trhový postup, ktorý uznal príslušný orgán členského štátu v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) č. 596/2014;
8. „stabilizácia“ je stabilizácia vymedzená v článku 3 bode 2 písm. d) nariadenia (EÚ) č. 596/2014;
9. „regulovaný trh“ je regulovaný trh vymedzený v článku 4 ods. 1 bode 21 smernice 2014/65/EÚ;
10. „multilaterálny obchodný systém“ alebo „MTF“ je multilaterálny obchodný systém vymedzený v článku 4 ods. 1 bode 22 smernice 2014/65/EÚ;
11. „organizovaný obchodný systém“ alebo „OTF“ je organizovaný obchodný systém vymedzený v článku 4 ods. 1 bode 23 smernice 2014/65/EÚ;
12. „obchodné miesto“ je obchodné miesto vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 24 smernice 2014/65/EÚ;

⁽¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (pozri stranu 349 tohto úradného vestníka).

⁽²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/30/EÚ z 25. októbra 2012 o koordinácii ochranných opatrení, ktoré členské štáty vyžadujú od obchodných spoločností na ochranu záujmov spoločníkov a tretích osôb v zmysle druhého odseku článku 54 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o zakladanie akciových spoločností a udržiavanie a zmenu ich základného imania, s cieľom dosiahnuť rovnocennosť týchto opatrení (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 74).

13. „veľkoobchodný energetický produkt“ je veľkoobchodný energetický produkt vymedzený v článku 2 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 ⁽¹⁾;
14. „emitent“ je emitent vymedzený v článku 3 ods. 1 bode 21 nariadenia (EÚ) č. 596/2014.

Článok 3

Obchodovanie s využitím dôverných informácií, odporúčanie inej osobe, aby sa zapojila do obchodovania s využitím dôverných informácií, alebo navádzanie inej osoby, aby sa zapojila do obchodovania s využitím dôverných informácií

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa obchodovanie s využitím dôverných informácií, odporúčanie inej osobe zapojiť sa do obchodovania s využitím dôverných informácií alebo navádzanie inej osoby zapojiť sa do obchodovania s využitím dôverných informácií uvedené v odsekoch 2 až 8 považovali za trestné činy aspoň v závažných prípadoch a vtedy, ak sú spáchané úmyselne.
2. Na účely tejto smernice sa za obchodovanie s využitím dôverných informácií považuje činnosť, keď osoba má dôverné informácie a využíva ich priamo alebo nepriamo na nadobudnutie alebo prevod finančných nástrojov, na ktoré sa tieto informácie vzťahujú, a to na vlastný účet alebo na účet tretej osoby.
3. Tento článok sa vzťahuje na každú osobu, ktorá má dôverné informácie v dôsledku toho, že uvedená osoba:
 - a) je členom správnych, riadiacich alebo dozorných orgánov emitenta;
 - b) má podiel na kapitále emitenta;
 - c) má prístup k informáciám v súvislosti s vykonávaním zamestnania, povolania alebo povinností alebo
 - d) je zapojená do trestnej činnosti.

Tento článok sa vzťahuje aj na každú osobu, ktorá získala dôverné informácie za iných okolností, než sú okolnosti uvedené v prvom pododseku, ak uvedená osoba vie, že ide o dôverné informácie.

4. Využitie dôverných informácií na zrušenie alebo zmenu pokynu týkajúceho sa finančného nástroja, na ktorý sa tieto informácie vzťahujú, ak daný pokyn bol zadán predtým, ako príslušná osoba získala dôverné informácie, sa takisto považuje za obchodovanie s využitím dôverných informácií.
5. V súvislosti s aukciami emisných kvót alebo iných dražených produktov na nich založených, ktoré sa konajú v súlade s nariadením (EÚ) č. 1031/2010, využitie dôverných informácií uvedené v odseku 4 tohto článku zahŕňa aj situáciu, keď osoba predloží, zmení alebo stiahne ponuku týkajúcu sa jej vlastného účtu alebo účtu tretej strany.
6. Na účely tejto smernice k odporúčaniam, aby sa iná osoba zapojila do obchodovania s využitím dôverných informácií, alebo k navádzaniu inej osoby, aby sa zapojila do obchodovania s využitím dôverných informácií, dochádza vtedy, keď osoba pozná dôverné informácie a:
 - a) odporučí na základe týchto informácií inej osobe, aby nadobudla alebo previedla finančné nástroje, na ktoré sa tieto informácie vzťahujú, alebo navádza túto osobu, aby takéto nadobudnutie alebo prevod vykonala, alebo
 - b) odporučí na základe týchto informácií tejto inej osobe, aby zrušila alebo zmenila pokyn týkajúci sa finančného nástroja, na ktorý sa tieto informácie vzťahujú, alebo navádza túto osobu, aby takéto zrušenie alebo zmenu vykonala.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 z 25. októbra 2011 o integrite a transparentnosti veľkoobchodného trhu s energiou (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011, s. 1).

7. Využitie odporúčaní alebo navádzania uvedených v odseku 6 predstavuje obchodovanie s využitím dôverných informácií v prípade, ak osoba využívajúca odporúčanie alebo navádzanie vie, že je to založené na dôverných informáciách.

8. Na účely tohto článku samotná skutočnosť, že osoba má alebo mala dôverné informácie, neznamená, že táto osoba tieto informácie využila alebo sa zapojila do obchodovania s využitím dôverných informácií na základe nadobudnutia alebo prevodu, ak sa jej konanie kvalifikuje ako legitímne podľa článku 9 nariadenia (EÚ) č. 596/2014.

Článok 4

Neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií uvedené v odsekoch 2 až 5 považovalo za trestný čin aspoň v závažných prípadoch a vtedy, ak je spáchané úmyselne.

2. Na účely tejto smernice sa za neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií považujú prípady, keď osoba má dôverné informácie a poskytne tieto informácie inej osobe, okrem prípadov, keď k zverejneniu dôjde v rámci bežného výkonu zamestnania, povolania alebo povinností, vrátane prípadov, keď sa zverejnenie kvalifikuje ako skúmanie trhu podľa článku 11 ods. 1 až 8 nariadenia (EÚ) č. 596/2014.

3. Tento článok sa vzťahuje na každú osobu v situáciách alebo podmienkach uvedených v článku 3 ods. 3.

4. Na účely tejto smernice sa ďalšie zverejnenie odporúčaní alebo navádzanie uvedené v článku 3 ods. 6 pokladá za neoprávnené zverejnenie dôverných informácií podľa tohto článku, ak osoba zverejňujúca odporúčanie alebo navádzanie vie, že sú založené na dôverných informáciách.

5. Tento článok sa uplatňuje v súlade s potrebou chrániť slobodu tlače a slobodu prejavu.

Článok 5

Manipulácia s trhom

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa manipulácia s trhom uvedená v odseku 2 považovala za trestný čin aspoň v závažných prípadoch a vtedy, ak je spáchaná úmyselne.

2. Na účely tejto smernice manipulácia s trhom zahŕňa tieto činnosti:

a) uzatvorenie transakcií, zadávanie pokynov na obchodovanie alebo akékoľvek iné konanie, ktoré:

i) poskytuje nepravdivé alebo zavádzajúce signály, pokiaľ ide o ponuku, dopyt alebo cenu finančného nástroja alebo súvisiacej spotovej zmluvy týkajúcej sa komodít, alebo

ii) zaisťuje cenu jedného alebo viacerých finančných nástrojov alebo súvisiacej spotovej zmluvy týkajúcej sa komodít na neprírodzenej alebo umelej úrovni,

pokiaľ dôvody konania osoby, ktorá uzatvorila transakcie alebo vydala pokyny na obchodovanie, nie sú legitímne a tieto transakcie alebo pokyny na obchodovanie nie sú v súlade s uznanými trhovými postupmi na príslušnom obchodnom mieste;

b) uzatvorenie transakcie, zadanie pokynu na obchodovanie alebo akákoľvek iná činnosť alebo konanie ovplyvňujúce cenu jedného alebo viacerých finančných nástrojov alebo súvisiacej spotovej zmluvy týkajúcej sa komodít, ktorá využíva fiktívne nástroje alebo akúkoľvek inú formu podvodu alebo machinácie;

- c) šírenie informácií prostredníctvom médií vrátane internetu alebo akýchkoľvek iných prostriedkov, ktoré vysielajú nepravdivé alebo zavádzajúce signály, pokiaľ ide o ponuku, dopyt alebo cenu finančných nástrojov či súvisiacich spotových zmlúv týkajúcich sa komodít, alebo zaisťujú ceny jedného alebo viacerých finančných nástrojov alebo súvisiacej spotovej zmluvy týkajúcej sa komodít na neprirodzenej alebo umelej úrovni, pričom osoby, ktoré šíria informácie, dosiahnu pre seba alebo inú osobu zo šírenia týchto informácií výhodu alebo zisk, alebo
- d) prenos nepravdivých alebo zavádzajúcich informácií či poskytovanie nepravdivých alebo zavádzajúcich vstupných informácií, alebo akékoľvek iné konanie, ktorým sa manipuluje s výpočtom referenčnej hodnoty.

Článok 6

Podnecovanie, napomáhanie, navádzanie a pokus

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa podnecovanie, napomáhanie a navádzanie na trestné činy uvedené v článku 3 ods. 2 až 5 a v článkoch 4 a 5 trestalo ako trestný čin.
2. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa pokus o spáchanie niektorého z trestných činov uvedených v článku 3 ods. 2 až 5 a 7 a v článku 5 trestal ako trestný čin.
3. Článok 3 ods. 8 platí obdobne.

Článok 7

Trestné sankcie pre fyzické osoby

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa trestné činy uvedené v článkoch 3 až 6 trestali účinnými, primeranými a odrádzajúcimi trestnými sankciami.
2. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby pre trestné činy uvedené v článkoch 3 a 5 bola horná hranica trestu odňatia slobody stanovená najmenej na štyri roky.
3. Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby pre trestný čin uvedený v článku 4 bola horná hranica trestu odňatia slobody stanovená najmenej na dva roky.

Článok 8

Zodpovednosť právnických osôb

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, ktorými sa zabezpečí, aby právnické osoby mohli byť zodpovedné za trestné činy uvedené v článkoch 3 až 6, ktoré v ich prospech spáchala akákoľvek osoba konajúca buď samostatne, alebo ako súčasť orgánu príslušnej právnickej osoby, majúca vedúce postavenie v rámci právnickej osoby, na základe:
 - a) právomoci zastupovať právnickú osobu;
 - b) oprávnenia prijímať rozhodnutia v mene právnickej osoby alebo
 - c) oprávnenia vykonávať kontrolu v rámci právnickej osoby.
2. Členské štáty takisto prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že právnické osoby môžu byť zodpovedné, keď nedostatok dohľadu alebo kontroly osobou uvedenou v odseku 1 umožnil spáchanie trestného činu uvedeného v článkoch 3 až 6 v prospech právnickej osoby osobou, ktorá podlieha jej právomoci.
3. Zodpovednosť právnických osôb podľa odsekov 1 a 2 nevylučuje trestné konanie voči fyzickým osobám, ktoré sú páchatelmi, podnecovateľmi alebo spolupáchatelmi trestných činov uvedených v článkoch 3 až 6.

Článok 9

Sankcie voči právnickým osobám

Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa na právnickú osobu zodpovednú podľa článku 8 vzťahovalo uloženie účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií, ktoré zahŕňajú pokuty trestnoprávnej alebo inej povahy a môžu zahŕňať aj iné sankcie, napríklad:

- a) vylúčenie z nároku na verejné výhody alebo pomoc;
- b) dočasný alebo trvalý zákaz výkonu obchodnej činnosti;
- c) uloženie súdneho dohľadu;
- d) súdne rozhodnutie o zrušení právnickej osoby;
- e) dočasné alebo trvalé ukončenie činnosti subjektov, ktoré sa využili na spáchanie trestného činu.

Článok 10

Súdna príslušnosť

1. Členský štát prijme opatrenia potrebné na určenie ich súdnej príslušnosti vo vzťahu k trestným činom uvedeným v článkoch 3 až 6, ak boli spáchané:

- a) úplne alebo čiastočne na jeho území alebo
- b) jedným z jeho štátnych príslušníkov, aspoň v prípadoch, keď sa čin považuje za trestný čin tam, kde bol spáchaný.

2. Členský štát informuje Komisiu, ak sa rozhodne stanoviť ďalšiu súdnu príslušnosť pre trestné činy uvedené v článkoch 3 až 6, spáchané mimo jeho územia, keď:

- a) páchatel' má obvyklý pobyt na jeho území alebo
- b) trestný čin bol spáchaný v prospech právnickej osoby usadenej na jeho území.

Článok 11

Odborná príprava

Bez toho, aby bola dotknutá nezávislosť súdnictva a rozdiely v organizácii súdnictva v rámci Únie, členské štáty vyžadujú od subjektov zodpovedných za odbornú prípravu sudcov, prokurátorov, polície, justičných pracovníkov a pracovníkov príslušných orgánov zapojených do trestného konania a vyšetrovania, aby poskytovali primeranú odbornú prípravu zodpovedajúcu cieľom tejto smernice.

Článok 12

Správa

Komisia do 4. júla 2018 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní tejto smernice a v prípade potreby o nutnosti jej zmeny, a to aj v súvislosti s výkladom závažných prípadov uvedených v článku 3 ods. 1, článku 4 ods. 1 a článku 5 ods. 1, s úrovňou sankcií stanovených členskými štátmi a s rozsahom, v akom boli prijaté dobrovoľné prvky uvedené v tejto smernici.

V prípade potreby Komisia k správe pripojí legislatívny návrh.

Článok 13**Transpozícia**

1. Členské štáty prijímú a zverejnia do 3. júla 2016 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto opatrení.

Členské štáty tieto opatrenia uplatňujú od 3. júla 2016 za podmienky nadobudnutia účinnosti nariadenia (EÚ) č. 596/2014.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upraví členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 14**Nadobudnutie účinnosti**

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 15**Adresáti**

Táto smernica je určená členským štátom v súlade so zmluvami.

V Štrasburgu 16. apríla 2014

Za Európsky parlament

predseda

M. SCHULZ

Za Radu

predseda

D. KOURKOULAS
